

PSYCHOLOGIE VAN DEN ANTWERPENAAR

□ □ □ □ DOOR EMM. DE BOM □ □ □ □

BR zou daar, bij nader overwegen, zeker een lijvig boek over te schrijven zijn. Over de verscheiden aspecten van dit eigenaardige wezen, namelijk. Er zou misschien veel kwaads te zeggen zijn, oneindig veel kwaads; maar ook wel veel goeds, oneindig veel goeds. In ieder geval, de Antwerpenaar, gelooft u me, is een ding apart in de wereld. Een eigen personaliteit onder de diverse stedenbewoners van onzen aardbol. Het is een type, hij vertegenwoordigt iets dat je elders niet op eendere wijze zult aantreffen. Hij heeft zijn speciale hebbelijkheden, zijn kenmerkende trekken, zijn afgeteekend temperament, een levens-opvatting, die eenigszins afwijkt van die welke andere stedenbewoners er op nahouden, men kan van hem niet zeggen, met den leekedichter:

Wees u zelf, zei ik tot iemand.
Maar hij kon niet, hij was niemand.

Hij stelt wat voor, in 't vroede, en in 't zotte. Ge kunt er een hekel aan hebben. Zoals ik eens een Brusselsche dame hoorde zeggen: „une heure pour Anvers, c'est bien assez”. Maar zij wist niet. Gij kunt er ook hartstochtelijk van houden, aan die stad en haar bewoners allerlei beminnelijke deugden toedichten, die uw hart met een balsem, met een zalig gevoel overstroomden. Maar — ge kunt er niet onverschillig voor zijn. Antwerpen, de Antwerpenaar — beiden zijn een, in elkaar gegroeid, en in deugd en in ondeugd vormen ze saam een wezen, waar tegenover ge voelt de zekerheid, dat ge een werkelijkheid voor u hebt staan.

Antwerpen is een wereld-stad en Antwerpen is een provinciestad. Een wereldstad van groote allure, een grootscheepsche stad, ik waag de zinspeling. Maar ook zeer: een provinciestad, zeer provinciaal.

Die kwaliteit karakteriseert tamelijk juist, dunkt me, de meening die ge krijgt, als ge stad en stedeling eenigszins van nabij bestudeert.

Wij zijn, u weet het, een groote zeehaven.

Baudelaire heeft ergens geschreven (in zijn posthuum dagboek namelijk) dat geen stad eigenlijk groot kan genoemd worden, als ze niet gelegen is aan den oever van een stroom.

De stroom leidt naar de zee, 't is de weg naar de oneindigheid van den Oceaan.

En de Oceaan is de wereld.